

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 170 кор.

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Подвоєне число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудні.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровского (Хорунщини). Експедиція місцена в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застережене. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Голос намісника про краєві відносини.

(+) Засідане польского Кола минулої суботи, присвячене політичному положенню, мало бути довірочне і ддятого в першій хвилі дневники не подали повного і докладного звіту нарад. Лише дещо дістало ся опісля до прилюдної відомости і то так, що кождий дневник подав інші подробиці, а доперва все те зібравши разом, можна зложити повний образ сих нарад. Про деякі епізоди ми вже згадували на основі перших вістий поданих Kurjer-ом lwowsk-им, а нині хочемо ще повернути до сего засідання з нагоди слів намісника, висказаних підчас наради над політичним положенням, а поданих одним лише Dziennik-ом polsk-им. Лишаючи сему дневникови одвічальність за автентичність сих слів, наводимо з промови намісника ту частину, котра відносить ся до внутрішних відносин політичних в нашім краю.

«Як ми вже перед кількома днями зазначили, звернула опозиція в польскім Колі вістре своєї критики проти провідників політики в польскім Колі, проти міністра-президента д-ра Кербера. Отже в тій розправі забрав голос також намісник г-р. Потоцкий, зазначивши наперед, що в сій так важній хвилі хоче не яко намісник, але яко горожанин краю висловити свій погляд про своє становище, про положене в краю і его потреби, а станувши в обороні міністра-президента д-ра Кербера, сказав між иншим от що:

«Зле у нас діє ся, не ддя того, що правительство або др. Кербер нам неприхильні, але ддятого, бо нема згоди в краю, що одна народність підюджувана на другу а одні верстви суспільности підбурювані і підюджувані на другі. Щоби замість сих спорів і колотнечі стало і безнастанної, веденої часто о дрібниці, опертої не на любві вітчизни, але нерозумної привації, запанувала згода і взаїмна вирозумілість та прихильність, щоби Поляки і Русини, замість глядіти на себе взаїмно з підлоба, подали собі як брата рідні і діти тої самої матери-вітчини руки до спільної праці, то би відразу змінили ся відносини і затихли би наріканя». Ддятого намісник яко горожанин краю звивав послів до сего; щоби спільними силами старали ся ширити згоду в краю, а протиділяли підбурюванню і незгоді».

Сі слова, як запевняє Dziennik polski, мали зробити велике вражене на присутних. Справді давно вже відчувано у нас потребу, щоби від керманича краєвої управи вийшли рішучі слова до тих, котрі становлять таку переважаючу більшість і в соїмі і в раді державній, і тут і там рішають своїми голосами про потреби краю і обидвох в нїм поселених народностей. Як раз ся свідомість своєї переваги, своєї сили викликали в польській делегачії, а за тим і в польській суспільности, підюджуваній до того загорілим дневникарством ту неприхильність до руских потреб і домагань, те

завзяте проти справедливих навіть змагань рускої суспільности, а позаяк на основі природних правил всякий напір викликає відпір, отже зовсім зрозуміло, що й з руского боку почала ся боротьба, котра заострює ся що раз більше. Таким способом багато сил з одного і другого боку марнує ся непотрібно на ту межинародну боротьбу, замість, щоби енергія та була вихиснована в користь краю, ддя его подвигнення і ддя свобідного розвитку одної і другої народности. Польска більшість сойма, до котрої промовляв намісник, повинна отже добре зятимити собі сі слова, повинна раз уявити собі, що заперечуванем прав і потреб належних рускому народови не згнобить его, а лише роздуває без потреби межинародну незгоду і що лише признане еїque sumt може довести до порозуміння і спокою в краю.

Пастирський лист

до Поляків греко-католицкого обряду.

(Конець).

В рівній мірі і суспільне виховане дїтий залежить від суспільно християнских засад родинного життя — так дуже залежих від спільности християнського життя в родині. Чиж пояте, почуте справедливости, того, що кому належить ся — ся перша засада суспільного життя — велика як жите, але і як жите трудна, чиж може деінде ревіційше розвинути ся і утревалити ся, як в родинній суспільности, якої кличем: віддати Богу, що Боже, а цїсареві, що цїсарске« — ius sumt sine tribuere? Де лекше научити ся любити людей, як в школі родинної любові? Сповноване обовязків, праця ддя загального добра, посвячене власної вигоди, користи, сталість, твердість засад, — все те суспільні чесноти, які вже в дїтях повинні рости і розвивати ся, а які в родинних чеснотах і засадах, в житю родині, в дуї, яким є перенятою, приймають легко свій початок і зріет.

Спільність релігійних обовязків і засад в християнській родині, сій першій, найменшій, але і найбільше відповідаючій Божому порядкуви суспільній одиниці, має еще одно дуже високе суспільне значіне, яке зростає в наших часах, заражених хибними засадами соціалізму. — Бо соціалісти, бажаючи усунути суспільне значіне католицкої Церкви, з засади представляють релігійні обовязки як справу тільки сумління, яка не має суспільного значіня. Але наука Христова уважав сї обовязки за справу до сєї степені суспільну, що цілий суспільний устрій опирає на тій спільности. І Христова Церков а з нею і всі сьвідомі католики стремлять до того, щоби не тільки людска одиниця, але і кожда суспільна одиниця сповняла свої обовязки супроти Бога, або иншими словами, щоби кождий сповняв не тільки свої личні обовязки, але і ті, які накладає на него суспільне жите, лучність зі суспільностию і всіми категориями суспільних одиниць, яких є членом. Не тільки наше жите приватне, але і родинне — і публичне повинно бути освячене, переняте Христовими засадами.

Ми католики, дорогі братя, стремимо до сего, щоби католицкою була наша громада, по-

віт, наш край і держава, щоби католицкими були всі інституції, які мають служити католикам, правительство, законодавство і школа. Се є идеал Ісуса Христа, се і нашим идеалом повинно бути. Розуміємо, що осягнене сего идеалу належить до будучого трісмфу Церкви, що в наших часах і при наших условиях се є неможливим, але рішучо уважаємо обовязком кождого католика, стреміти до сего идеалу і пращувати над его здійсненем. Католик не може суспільних обовязків занедбувати без грїха. Там, де своєю працею може причинити ся до охристиянчення суспільности, до тепер на жалє еще так мало християнської, є до того строго обовязаним. А сї суспільні обовязки в першім ряді відносять ся до родині. Родина, се перший терен акції кождого християнина і не має вимівки католик, який не стремить до осягнення идеалу Христового в своїм родиннім житю. Першим і найважнішим кроком повороту людскости до Христа і Его засад, є Божя організація християнської родині.

Також не тяжко приїде віруючому чоловікови підняти ся сєї праці тимбільше, що ціле родинне щастє залежить в такій великій мірі від спільности родинних засад. А щастє скуплене коло родинного огнища, чиж не є майже найкрасцим з идеалів земского щастя, коли є таким зближенем до идеалу небесного щастя? Працюючи над охристиянченням всіх відносин і засад і прав родинного життя, будете працювати, дорогі братя, над власним щастєм і над щастєм ваших дїтий.

І нехай Вам не здає ся, що не треба сєї праці, що Ваша родина вже сама з себе є християнською. Справді так не є. Як освячене чоловіка, так і освячене родині, се праця цілого життя і нема дня, в яким би родина яко така не мала обовязків до сповнення. Поминаючи наразі обовязки супроти Бога, обовязок хвали, дяки, спільної просьби о спільні родинні ласки, скількож то християнских обовязків зглядом людей, а передовсім зглядом членів родині приносить майже кождий день.

Скількож то разів на тім Божім сьвітї треба дорогу серцю особу остеречи перед небезпечностию, ратувати від злого, від грїха, підвинути з упадку, потїшати в смутку, піднерти в потребі. А о скілько лекше те все, коли спільною працею і одним серцем всі руку прикладають до діла. Як часто досвід стверджує правду сих слів святого Письма:

Як там серце ся любує,
Де любов сьвята панує
А брати прихильні, щирі
Жиють в згоді, щастю — мирі.
(Псал. 132)¹⁾
Брат, що за ним брат пострїть,
Се є кріпость поздобута.
(Притч. 18, 19).²⁾

А щож сказати про обовязки зглядом чужах, про суспільну працю християнської родині? Чиж і тут спільність засад і гадок не надає сій праці величезної сили? Нема, можна сказати, потуги, яка трівкостію рівнала би ся могучости християнської родині. І найбільшійша хата, коли озолочена лучами віри і родинної любові, певно видасть суспільности мудрих і чесних людей.

¹⁾ Се, что добро, или что красно, во еже жити братіи в купі? (Псал. 132).
²⁾ Брат от брата помагаєм, яко град тверд і висок (Притчей 18, 19).

Являє тим світлом доброго приміру, яке уділює ся також і иншим.

Тож на говоріть, що на поли родинного життя нема над чим працювати. Шукайте, а певно знайдете стільки праці, що займе чималу частину вашого життя, — а буде працею, вірте мені, такою милою і такою спасительною, як жадна ливна. Щоби Вам помочи в тій праці, піддаю вашій розвазі і виборови деякі релігійні практики, котрі можуть причинити ся до освячення родини, бо практика релігійна, найлюбійша, се не формальність, але могутна підойма релігійного життя; се голосне признаване ся до своїх засад се не раз школа цивільної відваги; се вишній знак того, що є в серцю, що і на устах повинно бути, віри в Бога, надії вічного спасеня, любови того, «Котрий нас перший полюбив» (1, Йоан 4), і пролив кров за наше спасенє.

Отсе кілька таких релігійних звичаїв. Спільне читанє сьвятого Письма або побожної книжки, се така богата плодами, значінем, така легка, а така рідка практика. Спільна молитва, хотій коротка, перед і по їдженю, — звичай давний, як християнство, пригадує вірним правліне Божого провидїня. Спільна молитва у важкійших хвилях життя, перед подорожю, перед розпочатєм важного діла, чиж се не природний звичай у християн, людей, котрі вірять, що без Божої ласки нічо доброго не можуть вчинити. Маєве богослуженє, посьвята родини Непорочному Зачатю Пречистої Діви, особливо сего року поручаю і прямо прошу вас о се, в пересвідченю, що хто посьвятить своє житє Непорочному Зачатю Марії, хто сю правду нашої віри полюбить — «сьміло скаже, маю оборонцем Бога, не прийде на мене жадна вже тревога!» (Пс. 90). Спільне, о скільки може бути, ходженє до церкви і св. Причастя так утешує, так пригадує сей обовязок. Спільні поранні і вечірні молитви пригадують християнам щоденні обовязки, заповіті, подругам пригадують тайну, що злучила їх перед Богом нерозлучними вязами любови.

В сих і подібних практиках християнського життя, родина злучена вірою, буде віддавала Божови належну честь, буде сповняла ті спільні, великі і сьвяті обовязки хвали, дяки, просьби, о яких кождому з осіб так легко забути, а через виконуванє тих обовязків супроти Бога, легко стане для родини спільне виконанє обовязків супроти людей. Чаєтійшим і щирійшим буде порозуміне у всіх спільних справах і тих, котрі відносять ся до поодиноких членів родини. Легко буде за солідарність в праці, за спільну поміч і пораду. А вже майже сама з себе виробить ся така християнська, а однак така рідка

практика намовленя недужого до сьвятої сповіді і причастя, практика, від котрої в данім случаю прямо зависить вічне спасенє, тож котра є конечним услівєм християнського життя, але яка є легкою тільки там, де релігійне житє лучить членів родини.

Нехайже Найсьвятійша Родина благословить вашій праці і трудам та вашому родинному житю. Нехай упросить вам ласку у Бога, щоби ви, послушні свому Архипастиреві, успішно і витривало працювали над освяченєм ваших родин і дочасним щастєм доходили до вічного щастя. Ласка Господа нашого Ісуса Христа і любов Бога і Отця, участь св. Духа нехай буде з вами всіма. (Кор. 13). — Аминь.

В Крехові, в день нашого св. Отця Теодозія Печерського дня 16. мая 1904.

† Андрій.
Митрополит.

Япаньско-росийска війна.

Miscelanea.

Тяжину, яка занувала на бовици, викликало не тільки зовсім природне умученє обох армій, через безнастанні марші і атаки, безсонні ночі і боеве подразненє, але безперечно також головню недостаток амуніції, якої артилерийські парки не можуть скоро достарчити, як скоро їх вистріляли вояки в десятидневнім бою. Обі сторони комплетують свої сили, а при тим уочивидняє ся первісний намір Росиян, обійти Япанців зі східного крила і зіпхати їх на доли, а Япанці напротив відтяти Росиян з заходу від залізничої комунікаційної лінії і загнати у гори. — Хотій читає ся богато про дикість та непростодієність корейских та манджурских гір, то навіть людска фантазія не в силі представити собі того дикого, невідрадного образу, коли чоловік не бачив его на очі. Один з львівських фотопластиконтів виставив як раз серию образів з тих околиць. Дикі гори майже без жадної вегетації, засіяні тільки дрібними відломами скал — се є околиця Севлю, се ціха цілої північної Кореї, а ще більше полудневої Манджурії. Борба серед таких вертепів мусить бути немірно трудна і тому япаньску війну треба розложити аж на кілька, коли не кільканаїцять літ! — З Парижа доносять, що в Петербурзі рішено приступити до будови другого шляху сибірської залізничі. В найліпшій разі ся будова тревала би три роки. — З даньских побереж надходять телеграми про нові партії переходячих кораблів балтійської

флоты. — Супроти ложних вістий, які розсівав англійска праса про воєнні діла, оголошує російска телеграфічна агенція урядове запереченє, що в петропавловській кріпости ніхто не намагав ся витроїти залогоу, що жадного бунту оренбурских козаків в Гельсінгфорсеї не було, що ніхто не знає нічо про вибух револьти в Фінляндії, що Росия не має зовсім наміру ужити церковних скарбів на війну, немов то задля лихого стану фінансів і т. д. — Міністер Хилков заперечив в розмові звістки про лихий стан «руго-байкальської залізничі». Щоденно можна переїхати 16 подвійних поїздів на залізничі і ледоколах.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В неділю: руско-кат. Евлампія; рим.-кат. Йоана Кан. — В понеділок: руско-кат. Филипа, Теофана; рим.-кат. Рафаїла Арханг. — У вівторок: руско-кат. Прова, Андрієвка; рим.-кат. Йоана Кант.

— **Програма ювілейного обходу** урядженого в честь Непорочного Зачатя Пр. Діви Марії Товариством св. Ольги в днях 1. і 2. падолиста 1904 у Львові.

Дня 1. падолиста (вівторок) о годині 9. рано співана служба Божя в церкві св. Юрія; о год. 10. рано I проповідь в каплиці митрополічой палати, котру виголосить Его Експедиція ВПресоєв. Митрополит; о год. 11. молебн до Пр. Діви в церкві св. Юрія; о год. 12. II проповідь (реколекційна) в каплиці СС. Службівців; о год. 1. побожне читанє і спільний обід пістний (після приказу церковного до осягненя ласк ювілею) в домі СС. Службівців; о год. 3. поплудни III проповідь (реколекційна) в каплиці СС. Службівців; о год. 4. Акафист до Пренепорочного Зачатя в церкві св. Юрія; о год. 5. IV проповідь (реколекційна) в каплиці СС. Службівців; о год. 6. V проповідь (перед сповідю) і сповідь. За призволенєм Є. ВПр. Митрополита ті триразові відвідини церкви св. Юрія на Богослуженя уважають ся яко доповненє условин ювілейних (замість відвідин в трех днях). Богослуженя відправляти ся будуть перед бічним престолом Матери Божої.

Дня 2. падолиста (середа) о 7½ рано служба Божя, котру відправить Его Експ. ВПр. Митрополит в каплиці митроп. палати і виголосить послідню (VI) науку і запричає сповіданих. О год. 10. в митроп. палаті академія: 1) культ Матери Божої на Руси, реферат Вєч. о. д-ра Крипкевича; 2) хорал; 3) реферат о співі церковнім і участі женщины в тімже, Впр. о. П. Бажанський; 4) Псалом: Ко Господу возвах; 5) о окрасі церков, реферат Вєч. о. Я. Левицького; 6) відспіває ся: «Под Твою милость». По академії наступлять загальні збори Товариства. Вступ на академію тільки для членів і запрошених го-

Владислав Орман.

„Веселий день“.

Перевіс з польського Іван Боднар.

(Дальше).

— Не диви ся, Івасю, ні, нічого не видиши... Знаєш прецінь, що мама пішла під церкву по зерно до Марка, не прийдуть, аж під вечір. Треба витримати, мій сянку... Нині сьвятий піст, велика пятниця... не знаєш того?

— День сьвятий, а ми робимо — завважав хлопець.

Батько поминув відповідь.

— То тому сьвятий, що дасть робити... Бо якби ляло, то ані руш вийти з хати і сьвяткуй з мусу. — Нині люди на цілім сьвітї нічого не їдять — старав ся вмовити в виголоділого хлопця. Не кривдуй собі, бо не маєш чого; знаєш, худоба їсти мусить, бо стане.

— І я перестану — сказав зі слезами в очах хлопець.

— Но! но! но! — засьміяв ся мужик, а жаль скритий задрожав на устах. — Чись не хлоп? Іване! Будуть ся сьміяти з тебе, щось такий жировитий!..

Хотів викликати у хлопця амбіцію, яку голод прогнав аж під ноги.

— Вкінці — додав успокоюючи — як прийдемо до дому, то собі спечемо окравків з бараболь і буде. Зійш на час, а тепер запрягай.

Запрягли наново і почали знов лазити, ставляючи слабі ноги. Батька також гризло в середині. Забороняв синові, а сам від часу до

ч. су споглядав на вючу ся в долині стежку, чи припадком не побачить баби, бо хоче ся їсти. Так від досвітка без нічого...

— Пішла — говорить хвилями сам до себе — і не видати єї — ні. Ов! щож то такого?

Шкробає ся в голову та наvertsє на другу скибу. А тут час поволи сходить, сонце якось довше сьвітить, якби хотіло умисно ще довше зробити сей піст...

Вже було добре з полудня, коли побачив людей, ідучих пустими облогами. Задержав воли й приложивши долоню до чола, дивив ся прижмуреними очима на стежку. Мов голодний птах перебігав оком по всіх ностатях.

— Не їдуть мама! — шепнув хлопчина.

— А ні — додав тато — вона завсїгди мусить на кінці!

Плюнув в руки і крикнув на воли. Вже більше не оглядав ся ані разу. «Як прийде, то буде. Пощо дурно очі тратити!» гадає в душі і ступає по ниві; за ним ходить ворона, прижмурюючи одо око, мов філософ, що сама не з мусу ходить за плугом...

Минуло їх уже досвєт людей, а хлоп затяв ся і не спитав про жінку...

Сказали дай Боже щастя, й пішли дальше. Кількох задержало ся при нім. Мали охоту поговорити з ним і хоть на хвилю відпочати.

— А добре оре ся?

— От так! Скалить тай вічого більше.

— А ваша де?

— Пішла «під церкву».

Більше не міг видержати, щоби не спитати: — Іде там вова? не виділисьє?

— От іде за нами, ов там коло потоку — відозвав ся один з надходячих.

Хлоп глянув.

— В самій річі!.. — розяснило ся йому лице.

Син засьміяв ся.

— Щож двигаєте?

— Кукурудзянку.

— А ви?

— Я взяв пів чвертки пшениці і пів ячменю. Змішаємо тай баба зліпить який плячок на сьвята...

— По чомуж?

— О! дорого, бо на борг. Жид не спустить, а платити нема чим.

Всі кивнули головами.

— Нема чим...

— Богато там народу під церквою? — спитав орач.

— Певно, що не мало. Кождий прецінь піде забити поклія перед Ісусом Христом. Але найбільший стиск, то у Марка. Тяжко дотиснутись. Беруть кукурудзянку, ячмінь, овес, а муки, то вже немало пішло.

— А то всьо на борг?

— Ба вжеж! О крейцар тяжко на селі; а кождий хотів би хоть що то на сьвята; виморив ся через цілий піст, що живота не видко...

Мимоволі орач поглянув на долину і кивнув головою.

— Не видко — повторив.

Так переходили по одному, по двох і щезали разом зі стежкою межі ялівцями.

(Дальше буде.)

етий. Уирашає ся Вп. Пань, щоби найблизшою почтою згодошували свою участь в тїм обходї і спеціально ті Панї, котрі би мали волю бути на спільнім обідї у СС. Службениць. Адресувати належить до Видїлу Товариства св. Ольги, Ринок 10 (в бюрі Товариства урядників і святичників). Просить ся заравом о скорє і численне присуванє в члени. Від Видїлу Товариства св. Ольги: *П. Гузарєва*, предс., *о. Д. Танякєвич*, заступник пред., *С. Лєжогубєка*, секретарка.

— **З Перемишля** доносять: Загальні збори руского Інститута для дївчат в Перемишлі відбудуть ся в понедїлок дня 31. л. жовтня о 5. евентуально (§ 18. статута) о 6. год. вечером в великій сали Інститута з порядком дневним, означеним § 21 статута, на котрі Видїл отсам всіх П. Т. членів Товариства запрашає. Від Видїлу Товариства «Руский Інститут для дївчат» в Перемишлі 19. жовтня 1904. *о. Мирон Подолитський* предсідатель, *Северин Зарицкий* секретар.

— **Промоция.** Нинї в суботу відбула ся на університетї в Іномостї (Innsbruck) промоция *о. Йосифа Жука* на доктора св. Богословїя. Се перша промоция Русина в Іномостї.

— **Із Станиславова** пишуть нам: В четвер дня 27. с. м. устроює комітет української молодїжи вечерниї з танцями в комнатах «Рускої Бєсїди» в Станиславові. Початок точно о год. 8. вечером. Вступ від особи 1 К., від родини з 4 осіб — 3 К. Стрїй домашній. Чистий дохід на добродїїні ціли. Сим запрошуємо на сї вечерниї всю нашу поблизку интелїгенцію та з огляду так на ціл, як і на обставину, що в сїй день припадають збори філії тов-а «Прєсвїти», а найпаче, що комітет, складаючий ся з молодих, охочих до забави людий, які дають повну запорукку удачі вечерка — сподїємо ся, що всі наші красавиці як і Соколи скористають з нагоди та громадно являть ся в комнатах «Рускої Бєсїди» в Станиславові. Осібних запрошень не вислає ся. За комітет: *Шмериковська*, *Павло Чайківський*.

— **З Бурси св. Онуфрія в Ярославї.** На жаданє приписаного числа членів товариства «Бурса ім. св. Онуфрія» в Ярославї (§ 23) має ч. ст. підписаний запросити отсам всіх П. Т. членів на надвичайні загальні збори бурси, які відбудуть ся в пятницю, дня 4. н. ст. листопада о 6. год. вечером в локалі бурси. Евентуальний порядок дневний той самий, що на послїдних загальних зборах. *О. І. Хотинський* предсідатель.

— **Обїд ювілею** догми Непорочного Зачатия Прєсв. Дїви Марїї в Римї пічне ся дня 27. падолиста отворенєм Марїяньської вистави в палаті Латерану; дня 1. грудня буде отворенє Марїяньського конгрєсу; 8. грудня папске торжество в базилїї св. Петра і коронация образу Пр. Д. Марїї. На 4, 5. і 6. грудня назначено церкорні торжества в базилїї S. Maria Maggiore, де будуть відправляти кардинали Ферата, Рамполя і Віве е Туто. До програми Марїяньського зїзду належить також процесия в катакомбах св. Присцилїї, де находїть найстарший (фресковий) образ Пр. Д. Марїї.

— **«Народна Канцелярія»** оголосила звіт за III квартал 1904. В третім кварталї сего року пришло до «Народної Канцелярії» після протоколу приходного 585 писем; в I півроці пришло 1585 писем, отже разом в 3 кварталах 2.168 писем. Після змісту було: 1) в справї зарїбкової еміграції 290; 2) народного фонду 75; 3) о порадї правї 23; 4) в справї політичної і просвітної організації 34; 5) економічної організації 9; 6) о оборону в політичних справах 11; 7) в справї непошанованя прав рускої мови 7; 8) о порадї в справах громадских 15; 9) ріжні 24; 10) власна адміністрация 98. В III кварталї вислала «Нар. Канцелярія» 2 обїжники до організацій; один для зібраня матеріалів нашої мартирологїї і представлєня їх в меморіялах підчас побуту президента міністрів. — а другий в справї все-народного віча. Що до політичної організації, то в III кварталї вже більше повітових організацій поврислали звіти про стан своїх повітів, ніж се мало місце в II кварталї, — всеж таки єще много організацій залагає з такими звітами. Також справа зарїбної еміграції вєла ся дальше в III кварталї і многи гурти наших робїтників удали ся на осїнні зарїбки до Нїмєччини. Докладні цифри еміграційного руху подає ся на «Народнім Зїзді». Як заповіджено в попереднім звіті, виїхав з рамени «Н. Комїтету» святичєник до Нїмєччини і відвідав всі більші робїтничї гурти наших селян, сповняв там духовні функції, інтервєнував в ріжних справах і зложив по поворотї звіт про положєне наших емігрантів. Звіт сей випав зовсім вдоволяючо — о чїм знов буде докладнїше справозданє на Нар. Зїзді. Збільшенє числа писем в справах громадских спричинили ріжні надужитя при виборах громадских, против котрих «Н. Канцелярія» виготовила інтересованим протєсти. Також збільшило ся число писем власної адміністрації а то з приводу перепїски в справах народних марок, паперців і тукот «Зоря» і т. п. Викази датків на Н. Фонд замїстять ся на окреміх місцях; також не подає ся замкнєня касового за III квартал, бо замкаючи адміністраційний рік з 30. верєснєя оголосить ся неавом замкнєнє річне за цілий рік

від 30. верєснєя 1903 до 30. верєснєя 1904 і біляє «Народного Фонду».

— **Розбишаки в Коломиї.** На пекаря з Коломиї, який розвозив печиво по сусїдних селах, напали на дорозї між Хлїбичином а Слобїдкою лїсною три парубки в ціли грабїжи. Мимо того, що пекар віддав їм всі гроші около 200 К., напасники були би єго убили на смерть, як би не надїїшли робїтники з тартаку. Другого дня жан-дармерия спїймала одного з розбишаків, 20-лїтнього парубка, котрий спершу виправ ся вини, а пізнійше признав ся і подав імена прочих учасників нападу. Всї три парубки змовили ся напасти на властителя тартаку, який того дня приїхав був до Слобїдки і мав мати при собі гроші. Однак властитель не виходив ноза тартак, тому розбишаки засїли ся на дорозї, аби напасти на кого небудь. Дорогою переїздив управитель місцевої школи, але замїтивши напасників, затав конї і утік, мимо того, що всі три розбишаки за ним гонили. Неавом потім надїхав пекар з Коломиї. Розбишаки стягнули єго з візка і били буками, хоч він просив ся о дарованє житя, бо мав жінку і дїти, та віддав їм всі свої гроші. Напасники були би єго побили колами на смерть, але надїїшли робїтники з тартаку і наполохали їх. Перший з арештованих повисив ся в громадскім арешті зі страху перед карою, а прочих двох відставлено до слїдчого арешту в Коломиї.

— **Чи зелїзничї білєти віддавати?** З Бєрна моравєского доносять: Оноді запав судовий вирок в цікавїм спорї. Один купєць в Прагї, який їздив по Моравї, прибувши до Моравської Острави, не хотїв віддати портєрєви на перонї білєт. Портєрє звернув ся а жалобою до начальника стації, який також домагав ся віддачі білєту їзди. Тодї купєць заявив, що білєту не віддасть, але задержить єго при собі, бо уважає єго за рїд поквитованя за заплачену їзду, що потребує єго до обчислєня коштів їзди, єли би потребуєвав другий раз їхати, що мусить ним виказати ся перед своїм шефом, що сїй білєт може єму служити до виказаня алїбі і на доказ, котрим поїздом їхав, єслиби єлучайно стрїтила єго яка пригода. Однак начальник стації не прийняв сїх пояснєнь купця, тому справа оберла ся перед судом. Суд признав слїднїсть виводам купця і засудив зелїзницю на кошти процесу.

— **Похорони сансонського короля Юрія II** відбули ся в середу вечером величаво. Мошї поховано в надвірній церкві в Дрезвї в присуїтності цїсаря Вільгельма II, нового короля Фридриха Августа, архикнязів Франца Фердинанда і Кароля, кн. Генуї, кн. Генриха нїдерлядєского, кн. Альберта бєльгїйського, князїв нїмєцкогєо союзу і представителїв всіх властїй. Коли домовину спущєно до крипти, в цілїм Дрезвї відозвались звони, піхота дала салви з карабїнів, а артилерия уставлена за містом дала салви з гармат.

— **Спїманє деоравданта.** У Віднї спїмано б. слугу Союзного банку, Єнєра, який украв 235.000 К і два грошєві листи на 20.000 К. На слїд злєдїя попала поліция в Реці, який донєсно, що до Віднї виїхав звітдам якийсь Пфлїк, котрий вєзє гроші, аби їх передати Єнєрови. Пфлїк арештовано в Градци, а Єнєра, котрий украв ся у відєньського фотографа Макса, спїмано також.

— **Стан засїв в половинї жовтня**, як виказує міністерство рїльництва, є вдоволяючий, з вїтїком кількох повітів в Чєхах, де задля безнастанної посухи не можна було засїяти озимини у відповідній порї. Рїпак майже в цілїх Чєхах переорано. — У многих околицях Шлєска осывили ся миши і зробили великі школи на полях. Збір кукурудзів випав середно. В Галичинї не помогли дощі, бо настали пізно по довгїй посусї. Кукурудза взагалї не дописала. Стан папї в Галичинї нужденний. Бараболї зазелєнили ся по послїдних дощах. Копанє бараболї почало ся лише в деяких краях і они не всюдї однаково зародили. Найлїпший збір бараболї буде в Країні. Бураки дописали середно. В Моравї надїють ся двох третїх, а в Чєхах половини звичайного збору бураків.

— **Вїбух гармати.** В фортї Банк коло Нового Йорку трїсла оноді гармата і убила 4-х жовнїрів, а 7-х тязько поранила. Причиною вїбуху був шрапнєль, який застряг в дулі. Шрапнєль є того рода набїй, що має льонт, який при вїстрїлї сам запалєє ся і по з гори назначєним часї підпалєє порох. Тодї набїй вїбухає і розтрїскує ся на дощ малих куснїків зєлїза. Так було і в фортї Банк. Коли пушка вїстрїлила, а шрапнєль застряг в дулі, жовнїри пізнали сєйчас, що за хвїлєчку набїй вїбухнє і розсатити дуло пушки. Однак не було вже часу утікати, бо в тїй хвїлї задрожав воздух, а жовнїрів обєспали кавалки зєлїза. Вїбух був такий сильний, що на три кілометра довкруги потрїскали всі шибї у вікнах.

— **Тєлятню з шїстьма ногами.** В дворї Забєлчє коло Нового Санча приїшло на свїт тєлятко з шїстьма ногами. Властитель Забєлчє, п. Костєрєкєвич, вислає сєй дивогляд до фотографа в Новім Санчи, а фотографїчну знимку передає відєньському тижнєвникови *Interresantes Blatt*.

— **Родимці!** Не забувайте на приватну жіночу семинарию у Львовї, удержувану Тов-ом педагогїчним і присилайте постійно жертви! Вписуйтєсь громадно в члєни сєго Товариства і впрївнуйтє залєглости. Вписовє вносить 1 К. Прєнумєруйтє часопїсь для дїтїй «Дзвїнок» і часопїсь «Учитель», так щоби они могли при більшїм числї передплатнїків стати на щє вишїм щєблї і відповісти всїм бажаням свїдомих читачїв. Адреса касєра: А. Алїськєвич (ул. Кохановського 15 Б.)

— **Дрїбні вїсти.** Університетскї клїніки у Львовї отворєно вчєра. — Корабєль «Ультонїя», який, як оноді доносила телеграма, мав розбити ся коло берєгїв Іспанїї, довлив щасливо до Нового Йорку.

Просить ся о і сотик на будову Дому «СОКОЛА» у Львовї.

Наука, штука, література.

— **З кривківського університету.** В сїм зимовім пївроцї буде проф. др. Трєтак викладати історїю рускої літератури від XIII в.

(Книжки надїсланї Редакції).

— **Руско нїмєцкий словар**, уложив *Омєлян Попович* ц. к. профєсор. Накладом Ігнатїя Рєхєнбєргє і С-ки в Чернівцях 1904. Стор. XII+319, вел. 8°. Цїна 5 К а опр. 6 К. — Потреба більшого словаря як для шкільного так для приватного ужитку при перекладах з рускої на нїмєцку мову давала ся вельми відчувати. Сєму зарадив проф. Попович видаючи сєй цїнний для кожного пїдручник, уложений старанно і поправно.

— *Іван Лєстєцький. Хмари.* Повїсть. Перше повнє виданє. Накладом Укр.-рускої видавничої Спїлки у Львовї, 1904. З друк Н. Тов-ам. Шевченка. Стор. 524, 8°. Цїна опр. примїрника 480 К. — Ся повїсть вельми займаюча, як вже про те могли перєсвїдчити ся ті, що читали єї в попередних скорочєних виданях. Отсє виданє, доповнєнє кількома роздїлами присланим редакції «Видавничої Спїлки», певно заїнтерєсує ширшїй загал нашої читаючої интелїгенції.

— *Андрїй Чайковський. Оповіданя.* Накладом Укр.-рускої видавничої Спїлки у Львовї, 1904. З друкарнї В. А. Шийковського. Стор. 176, 8°. Цїна 2 К. — В отєй книжцї помїщено 12 займаючих оповідань, друкованих недавно в нашїй часопїсї, які зновнї заслугували на виданє їх в окремїй книжцї.

Телеграми

з дня 22. жовтня.

Відєнь. Заступником шефа секції маринарєки став іменованний контрадмірал Кваїолєр фон Майксєдорф, роджений в 1844. році.

Бєрно мор. Соїм ухвалїв закон, який управильноє плату народним учителям. Закон постановляє, що учительки, які виходять замуж, належить уважати за добровільно уступаючі з посади.

Вашїнгтон. Бюро Райтєра доносить: Президент Рузвєльт в найблизших днях розїшлє запрошеня до держав, аби іменовали своїх представителїв до нової мирової конферєнції і назначили єї рєчївєць. Секретар стану Гай, має нинї предложити кабїнетови текст запрошеня.

З галицкого соїму.

В дальшїм ходї засїданя пос. Влодек упоминає ся в своїм вносєню о надїленє підмогою і худобячою солею з причини посухи тарнївєского повіту, а відтак *о. Мазикєвич* підпирив своє вносєнє о будову нового будинку для рускої гімназїї у Львовї. Маршалок звернув увагу, що се вже сотє вносєнє з ініціятивї послїв і се викликало велику весєлїсть в соїмї, а сотого вносєкованця *о. Мазикєвича* повитано оплесками. Відтак *о. Еффїнович* знов мотивував своє вносєнє за свїнські кільці, а довша дискусия розвинула ся над справозданєм комісії краєвого господарства що до діяльности видїлу краєвого в справї піднесєня годівлї худоби в краю. *Пос. Олєснїцький* домагав ся узгляднєня худоби в горах і полонинах, а промовляв ще ин. Крамарчик, *Гурик*, *Брикчїнський*, *Тарновський*. При голосо-

ваню виявився брак комплекту і тому о год. 2. замкнув маршалок засідане.

На початку нинішнього засідання відчитано кілька нових внесень та інтерпеляцій, відтак пос. Міхальський підпирив своє внесене в сираві знесення залізничної рампи у Львові на Жовківським і вкінці відіслано до комісії вчерашні резолюції Крамарчика і Гурика що до годовлі худоби, чого вчора не можна було полагодити з причини браку комплекту.

По прийняттю справоздання з середньої рільничої школи в Чернихові і затвердженю 80.000 К на будову потрібних будинків, вибраво одного члена надзираючої ради краєвого банку на місце б. п. Ромера, іменом д-ра Франца Пашковського.

Опісля розпочала ся шкільна дебата, до якої записало ся кільканадцять бесідників, а в якій перший заняв слово о Богачевський. Засідане триває даліше.

Надіслане.

Др. МIRON Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні
ординує у внутрішніх недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординує
при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНОГО КРЕДИТУ

„Джїстер“

стоваришене зареєстроване в обмеженому порукою у Львові, ринок ч. 10, дїм „Промисловість“.

ЧЛЕНАМИ ТОВАРИСТВА можуть бути тільки забезпечені тривало в „Джїстрі“ від огню. Членський уділ 50 К можна зложити в ратах; висове 2 К.

ЧЛЕНИ ТОВАРИСТВА можуть зятягати **ПОЗИЧКИ** на 6% за предложенем відповідної гіпотеки або поруки; сплату більших позичок розкладає ся на 10 літ.

ПРИ ПАРЦЕЛЯЦІЯХ і иншим купні землі нехай купуючі звертають ся за позичками до „ДЖІСТРА“.

ВКЛАДКИ ЩАДНИЧІ приймає Товариство на 4%.

З ЧИСТОГО ЗИСКУ дістають члени дивіденду від уділів а часть зиску призначає ся на добродійні цілі; дотепер уділено на церкви, бурси, школи і т. п. 18.385 К.

Стан 31. мая 1904:

Вклади	1,698.746 К
Уділи	115.947 К
Фонди резервові	23.522 К
Позички	1,403.472 К
Цінні папери, льок. в банках і на рах. біжучий	506.994 К

В книгарни Товариства ім. Шевченка в книгарни Ставропигійській можна дістати отсі праці видані проф. д-ром Ів. Копачом:

Будучність гімназій. Ціна 1 К.

Партийна політика і морал. Ц. 50 с.

Родинне жите (під розвагу руским „соколкам і паннам“). Ц. 50 с.

Соціалїзм, етика і політика (під розвагу „старшим і молодшим“). Ц. 50 с.

Три перші праці зладжені на основі творів професора берлінського університету д-ра Фрідріха Паульзена.

Видає і відовідає за редакцію Лев Лопатинський.

Поєма

про „Сокольський Базар“

у Львові, ул. Руска 1.

Позір! Свої до своїх! У нас самих сила!
Самі своє щастє будувати мемо,
Самі могутний будинок здвигнемо,
Котрого-б ніяка міць вже не звалила...

Позір! Гукнемо усім дококола:

Всьо мем купувати в „Базарі Сокола“!

Чужим не дамо гроша ми свого —

Нї! в кармани власні піде добро наше,

Всі мем доливати до спільної чаші —

Пора працювати для себе самого:

Чужим не служить нам! Гукнемо під хмари:

Всьо мем купувати в „Сокольськїм Базарі“!

В „Сокольськїм Базарі“ — чого там не має?

Аж душа у тебе любо усьміхнеть ся,

Такий товар добрий а таний дасть ся,

Що аж твоє серце радісно витає.

Як там раз купиш, певно будеш, Брате,

В Базарі „Сокола“ усьо купувати...

Бо чи ти хочеш писати де листи,

Чи пер найліпших, олівців дістати,

Чи карток гарних із видами мати,

Чи першого сорта папір хочеш чистий,

Ручок чи циркль, чорнила бажаш —

Усьо в „Базарі Сокольськїм“ маєш!

А маляр то фарби й палети дістане

І кисти, і крейдки чи може вішери,

І до рисунків знайдуть ся папери —

Лїнії, райсбрети — а всьо, кажу, тале,

І бльони і сшитки, нотатки чудові,

Всьо то є в „Сокольськїм Базарі“ у Львові.

А як знова хочеш свій покій прибрати

В гуцульські вироби, прегарні вазони

Майолінові — синї і червоні —

Півмиски гуцульські, і дзбаночки мати —

З фабрики кахлів Левінського Івана

В Базарі „Сокола“ всьо кожний дістане.

Спинки, дармовісі з гербом руским нашим,

Притисначі з портретом патріотів славних

Або гуцульські топірці — із давних

Часів всім звісні — там звеселять ваше

Гнеть око — бо вони наші, українські —

Тож всьо купуймо в „Базарі Сокольськїм“!

Ба ще й там, Брате, можеш заробити,

Як тільки льосів „Сокола“ набудеш —

Колїж і на „Наші Звуки“ не забудеш,

Гнеть співом зможеш світї весь звеселити...

Там купиш паперців вкраїнських порядно...

Купуймо в Базарі „Сокола“ громаднї!

Або як хочеш портрет власний мати —

То лиш фотографію там треба зложити,

А хочеш диплом, грамоту зробити

Чого тобі по землях далеких блукати?

Не шукай артистів по світї докола —

А тільки удай ся у Базар „Сокола“!

Базар „Сокола“ й на продаж купує

Краватки, гафти і всякі вироби

Ручні артистичні — і певно заробить,

Як з своїм виробом хто там помандрує

І хто товар свій там хотів би збути —

Се „Базар Сокольський“, прошу не забути.

Чогож тобі у склени чужї ще ходити,

В своїх купуй, Брате, сеж інтерес певний,

Купиш добре й будеш патріот ще ревний,

Бо своїм власним даш заробити — — —

Нїякий склеп з руским не піде у парі,

Тож всьо купуйте в „Сокольськїм Базарі“,

при ул. Рускій ч. 1. у Львові.

(ріг улиць Рускої і Бялхарської).

(4—10)

Найновїший твір

Л. Лопатинського

ПАРАЦЯ

комедія в 3 актах зі сльївами

(з побуту літників)

відзначає ся невичерпаным йовїальным гумором і жвавим діяльогом. Ся комедія збогачує знатно галерію типів у наших народних штуках так в кругів селян, як і міщухів. Сьмїшність ситуацій і характерів розмішена рівномірно між мужиків і панів, і тому ся комедія надає ся надзвичайно до вистав по читальнях, бо селянин не буде тут бачав себе як звичайно в комедїї унослїдженым недотепогю, але противно має нагоду посьміяти ся трохи і з містових літників. Попри те все сей твір носить на собі знамя етвичної і патріотичної сьвідомости.

— Цїна 2 кор. —

Набути можна у накладчика С. Горуна у Львові, пл. Домбровського ч. 1, і в книгарнях.

Їдьте лишень

на Гамбург!

пишуть своїм кривним і знакомим тії, котрі вже раз дорогу тую перебули.

Кораблі нашогю товариства осягнули під зглядом скористи і безпеченства сьвітову славу. Подорож від границі прускої до Гамбурга триває лиш 20 годин, і коштує 9 злр. 80 кр., если подорож тую підняло ся після наших вказівок. **До Канади висилаємо наших пасажерів особними пароходами,** котрі їдуть просто до Канади, і не треба нігде пересїдати! Подорож до Канади і Америки є на Гамбург найкоротша і найдешевша.

Жадайте наших проспектів і цїнників їзди, котрі пересилаємо безплатно.

Руска кореспонденція! Рускі урядники!

Руска кореспонденція! Рускі урядники!

Фальк & Со.

Hamburg, Americahaus

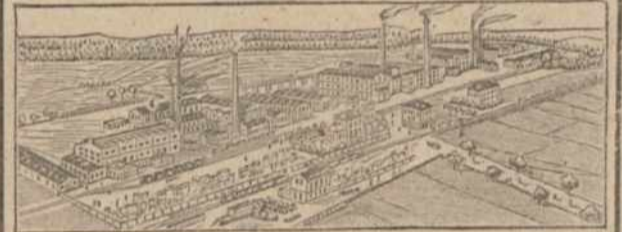
Raboisen u. Ferdinandstrasse

87 (58-?)

Стация почтова
телегр. і землн.
Unterthemenau.

Річний оборот
поверх
3.000 вагонів.

Унтертеменауска Фабрика

виробів з глини

ІВАНА князя ЛІХТЕНШТАЙНА

в Unterthemenau bei Lundenburg, поручає:

гарні глини кафелї всякого рода і витривалости на хїдники, двірї, стїни, подвірї і т. п., дальше плити мозаїковї в тисячах десентів від найпростїшого до найбогатшого виконаня (рїча продукция 15 мїліонів плит) для церков, шкїл, фабрик і т. д., подвійно поливанї камїни рури, комїни, ремїзовї рури, поливанї цеглї (сухопрасованї в найкращогю витривалогю для пильових будівель, мокро прасованї для будови каналїв), плити до вкляданя стїн і фасад, блискучї плити, дахївнї всякого рода, натуральної краскї і поливанї у всіх барвах, рури до дренаваня, кафелї до печей.

Ілюстрованї цїнники даром і оплатно.

Число робїтників 700.

89(15—48)

Всїлякі

КУПОНИ

вильосованї

цїнні паперї

виплачує без потрученя
провїзїї або конїтв

Контора вимїни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гїпотечного.

З друкарні В. А. Шийковського.